

ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและความจงรักภักดีของผู้ปกครอง
กรณีศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

The Relationship between Parent Satisfaction and Loyalty

A case study: Pak Phanang Vocational College Nakhon Si Thammarat Province

กุลชลี สุขเรือง

Kunchalee

Sukrueang

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 300 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ Multiple Linear Regression Analysis

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า อาชีพรับจ้าง รายได้ของครอบครัวแต่ละเดือน 5,000-10,000 บาท และความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับพอใจมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพบว่า ความพึงพอใจ ได้แก่ ด้านลักษณะทางกายภาพ ($\beta=0.400$) ด้านกระบวนการ ($\beta=0.257$) ด้านบุคคล ($\beta=0.181$) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์มีทิศทางเดียวกันคือเป็นทางบวกมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์, ความพึงพอใจ, ความจงรักภักดี

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคสังคมไทยปัจจุบันการศึกษาเริ่มมีบทบาทมากขึ้นเนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์จะทำให้มนุษย์ได้รับการพัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ เป็นคนที่มีคุณภาพ คุณธรรม การศึกษาคือ การสร้างความรู้ ความคิด ทักษะ ความสามารถ โดยการถ่ายทอดความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการ ทักษะอื่น ๆ และความสามารถที่จะประพฤติปฏิบัติตนและประกอบอาชีพการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเหมาะสม ไม่เพียงเพื่อประโยชน์ของแต่ละคนเท่านั้น แต่ต้องมุ่งไปสู่ยังสังคมในภาพรวมคือการที่นำไปสู่สังคมอย่างเข้มแข็งและมีคุณภาพและสามารถที่จะพัฒนาประเทศได้และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านของประเทศ

การศึกษาเอกชนได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมในส่วนที่ภาครัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงรวมถึงการสร้างควมหลากหลายในทางเลือกที่ช่วยเติมเต็มความรู้ให้กับเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(2556) เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับเยาวชนไทยทุกคน ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ที่มรายได้น้อย รัฐบาลจึงได้มีนโยบายเร่งด่วนที่จะช่วยลดภาระและค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครองทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน โดยได้สนับสนุน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมต่างๆ ซึ่งในครอบครัวที่บุตรมากจะทำให้ผู้ปกครองต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้ปัจเจกหรือองค์ประกอบต่างๆ ที่ต้องนำมาใช้ในการเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลานของตนเองเพิ่มมากยิ่งขึ้น ในการที่ผู้ปกครองให้บุตรหลานเรียนสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนมีเหตุผลของแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของครอบครัวที่ต้องการความมีเกียรติชื่อเสียง และต้องการเป็นบุคคลที่มีคุณค่าทางสังคม และรวมไปถึงความก้าวหน้าด้านการเรียนและการทำงานในอนาคต

วิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนังเป็นสถาบันการศึกษาเอกชนที่มีสภาวะการแข่งขันค่อนข้างสูง เนื่องจากมีคู่แข่งชั้นที่อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน วิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนังได้เปิดการเรียนการสอน 2 หลักสูตรด้วยกันคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ให้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเน้นความร่วมมือกับสถานประกอบการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552: หน้า 21)สาขาที่เปิดสอนมี 5 สาขาวิชาประกอบด้วย สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาภาษาต่างประเทศ และสาขาวิชาการโรงแรม ซึ่งผู้บริหารได้มีความมุ่งหวังว่าจะต้องมีนักเรียนเพิ่มขึ้นในทุกปีการศึกษา และมีความคาดหวังว่าผู้ปกครองนักเรียนที่มีบุตรหลานหลายคนจะให้ศึกษาในที่เดียวกัน ซึ่งการที่ผู้ปกครองได้ส่งบุตรหลานเรียนที่เดียวกันนั้น เป็นสิ่งที่การันตีได้ว่าผู้ปกครองมีความจงรักภักดี

ต่อวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง ซึ่งผู้บริหารต้องการให้วิทยาลัยมีภาพลักษณ์ในทางที่ดี เป็นที่ยอมรับแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งจะมีการพยายามหาความต้องการในสิ่งที่ผู้ปกครองได้คาดหวังไว้เพื่อเป็นการสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ปกครอง ที่มีทัศนคติทางบวกต่อวิทยาลัย ซึ่งความพึงพอใจของผู้ปกครองจะเป็นผลที่จะนำไปสู่ความจงรักภักดี

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและความจงรักภักดีของผู้ปกครอง กรณีศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดของวิทยาลัยให้สามารถแข่งขันและอยู่รอดต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและความจงรักภักดีของผู้ปกครอง กรณีศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จำนวน 1,206 คน โดยการสุ่มตัวอย่างโดยคำนวณจากสูตร Yamane จำนวน 300 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบตัวอย่างแบบง่าย

ขอบเขตด้านระยะเวลา วิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2564 ถึงเดือน มกราคม 2565

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด และทฤษฎี เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อเรื่องหนึ่ง ๆ แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เราจะทราบได้ว่าบุคคลพอใจหรือไม่สังเกตเห็นได้จากการที่แสดงออกมา และต้องเป็นสิ่งที่ตรงต่อความต้องการของบุคคลจึงทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ อัญชิสา เอี่ยมลลอ (2552, หน้า 13) ความพึงพอใจเป็นกิริยาความรู้สึกหรือความคิดเห็นของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายหลังที่ได้รับในสิ่งนั้นแล้วรู้สึกพอใจและจะเกิดเมื่อได้รับตามสิ่งที่บุคคลนั้นต้องการหรือถึงจุดคาดหวังในระดับหนึ่งนั้น ความรู้สึกลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือถึงจุดคาดหวังนั้นไม่ได้รับการสมหวังต่อความรู้สึก ซีริกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา (2552, หน้า 182) ได้ให้แนวคิดที่ว่า “ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติส่วนบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง” โดยความพึงพอใจของลูกค้านั้นจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อได้รับการบริการอย่างเต็มที่จากผู้ให้บริการ จนลูกค้ารู้สึกว่าคุณค่าที่ได้มาใช้บริการโดยการบริการจะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ยากกว่าสินค้า

เนื่องจากสินค้าเป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาอยู่แล้วและค่อนข้างไม่เปลี่ยนแปลง แต่คุณภาพการให้บริการขึ้นอยู่กับพนักงาน ซึ่งจะแปรเปลี่ยนไปตามอารมณ์และบริบทต่างๆ หรือลูกค้าที่มาใช้บริการมีความต้องการที่เฉพาะมากเกินกว่าที่พนักงานจะให้บริการได้

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการต่อประสบการณ์หรือการบริการของสถานที่หนึ่ง ๆ จากการซื้อหรือบริการ คือความรู้สึกหรือเจตคติทางบวกที่มีผลมาจากการเปรียบเทียบสินค้าและบริการกับระดับความคิดเห็นและความรับรู้ของสินค้าหรือบริการว่าตรงกับความคาดหวังหรือมากกว่าความคาดหวังของลูกค้าหรือไม่ถ้าหากตรงกับความคาดหวังหรือมากกว่าจะทำให้เกิดความพึงพอใจ โดยระดับความพึงพอใจนั้นจะเปรียบเทียบสิ่งที่ได้รับกับเงินที่จ่ายไป สินค้าหรือบริการหากมีความพึงพอใจก็จะทำให้เกิดความประทับใจ

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด

ราชวัฒน์ ศรีทิพย์ (2550, หน้า 11) ได้อธิบายแนวทางการบริหารที่ได้จากประสบการณ์ของลูกค้า (customer experience management CEM) ไว้ว่าลูกค้าส่วนใหญ่ที่จะตัดสินใจซื้อนั้นจะต้องศึกษาจากประสบการณ์ (overall experience) ที่เคยได้รับมาก่อนจากสิ่งที่บริษัทได้เสนอให้ ดังนั้น หากบริษัทสามารถจะนำเสนอสินค้าและบริการผ่านกระบวนการทางการตลาด การขาย และการบริการ ตลอดจนการสนับสนุนการขายต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมแล้วก็จะตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง การให้ค่าและความภักดีของกับตัวบริษัทจากลูกค้านั้นก็ค่อยๆ เพิ่มขึ้นซึ่งจนกลายเป็นจุดแข็งของบริษัทต่อไป ดังนั้น CEM เกิดขึ้นจากการรวมตัวกันของ 4P's+3P's=7P's สอดคล้องกับ(ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2541, หน้า 15)

สุพรรณิ อินทร์แก้ว (2553, หน้า 106-107) ได้ให้แนวคิดส่วนประสมทางการตลาดบริการ (7P's) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เป็นกิจกรรมในการบริการที่ธุรกิจนั้นจัดทำขึ้นเพื่อเสนอขายและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ลูกค้านั้นจะได้รับผลประโยชน์และคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น ลักษณะมี พันธุ์ชนโสภณ และชัชสรัญ เศรษฐพัฒน์ (2549) ผลิตภัณฑ์นั้นอาจจะเป็นสิ่งที่มีตัวตนหรือจะไม่มีตัวตนก็ได้ ซึ่งผลิตภัณฑ์นั้นจะประกอบไปด้วยสิ่งเหล่านี้คือ สินค้า การให้บริการ สถานที่ ความคิด องค์กรหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีมูลค่า มีประโยชน์ในมุมมองของลูกค้าจึงทำให้ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้ดังนั้นธุรกิจจะต้องนำเสนอผลิตภัณฑ์ในสิ่งที่ลูกค้านั้นให้ความสนใจเพื่อที่จะทำให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำๆ และความจงรักภักดีจะเกิดขึ้นกับธุรกิจต่อไป

2. ด้านราคา (Price) เป็นมูลค่าของผลิตภัณฑ์ที่ประเมินค่าออกมาเป็นตัวเงินศิริวรรณ

เสรีรัตน์ และคณะ (2541) ลูกค้าจะมีการเปรียบเทียบระหว่างคุณค่า (Value) ในการบริการกับราคา (Price) ของการบริการ หากคุณค่าสูงกว่าราคานั้นลูกค้าจะตัดสินใจซื้อ ซึ่งการกำหนดราคาสิ่งที่ให้บริการจะต้องมีความเหมาะสมที่ชัดเจน ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2552, หน้า 63-84) ราคาเป็นตัวที่จะกำหนดรายได้ของธุรกิจ หากธุรกิจตั้งราคาไว้สูงก็จะทำให้ธุรกิจนั้นมีรายได้สูงตามด้วย การตั้งราคาไว้ต่ำก็จะทำให้รายได้ของธุรกิจลดลง อาจจะทำให้เกิดการขาดทุนได้ ในการตั้งราคาจะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อลูกค้าอย่างมาก และราคาเป็นสิ่งที่สำคัญในการบ่งบอกถึงคุณภาพที่ลูกค้าจะได้รับ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องไตร่ตรองว่าราคาเป็นจำนวนเงินที่ลูกค้าต้องจ่ายเพื่อได้รับการบริการกับธุรกิจ เพราะการตั้งราคาจะมีผลต่อการตัดสินใจของลูกค้าว่าจะกลับมาใช้บริการครั้งต่อไป ซึ่งลูกค้าจะมีการเปรียบเทียบราคากับสิ่งที่ลูกค้าจะได้รับว่าคุ้มค่าหรือไม่

3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) กิจกรรมเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมในการนำเสนอบริการให้กับลูกค้า ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) ซึ่งกิจกรรมนั้นจะมีผลต่อความรู้สึกของลูกค้าในคุณค่าและประโยชน์ของการบริการที่ได้รับซึ่งจะพิจารณาจากทำเลที่ตั้งและช่องทางการนำเสนอบริการ พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต (2548) สถานที่หรือช่องทางในการจำหน่ายสินค้าและบริการนั้นจะเป็นที่กระจายตัวของสินค้าและบริการที่จะมีการให้บริการกลุ่มลูกค้าทั่วถึงที่มีอยู่ในตลาดเป้าหมายจะตั้งสถานที่จำหน่ายบริเวณใดที่จะทำให้ผู้บริการนั้นได้รับความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และประหยัดค่าใช้จ่ายและจะได้ประสิทธิภาพต้นทุนสูงสุด สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดให้เข้าถึงกลุ่มผู้ใช้บริการอย่างทั่วถึงเพื่อให้กลุ่มลูกค้ากลับมาใช้บริการในครั้งต่อไป

4. ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่มีในการติดต่อสื่อสาร ฉัตยาพร เสมอใจ (2549, หน้า 51-55) ระหว่างผู้ขายกับลูกค้าโดยจะมีวัตถุประสงค์ในการแจ้งข่าวสารหรือชักจูงให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรมที่ตัดสินใจในการเลือกใช้บริการพิจารณาถึงความเหมาะสมกับลูกค้าโดยใช้เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารการตลาดของธุรกิจบริการซึ่งสามารถทำการส่งเสริมการตลาดซึ่งเรียกว่า ส่วนประสมการส่งเสริมการตลาด ได้แก่ การโฆษณา ขายเป็นใช้พนักงาน ส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ การตลาดทางตรงเช่นเดียวกับ พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต (2548) วิธีการติดต่อสื่อสารทางการตลาดจากผู้ผลิตหรือผู้ที่ให้บริการไปยังผู้ใช้บริการต่างๆที่มีอยู่ในตลาดได้รับรู้ข้อมูลในการให้บริการที่มีอยู่โดยผ่านกิจกรรมทางการตลาดที่มีอยู่หลายประเภทที่เรียกว่าส่วนประสมการส่งเสริมการตลาด ซึ่งส่วนประสมการส่งเสริมการตลาดจะช่วยให้การกระตุ้นให้ลูกค้าพูดกันปากต่อปากและกลับมาใช้บริการอีก

5. ด้านบุคคล (People) เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ ลักษณะมี พันธุ์ชนโสภณ และชัชสรวิทย์ เศรษฐพัฒน์ (2549) บุคคลในองค์กรทั้งหมดที่ให้บริการรวมไปถึงเจ้าของผู้บริหาร พนักงานทุกระดับ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีผลต่อคุณภาพของการให้บริการ Kotler (1997, p.

92) บุคคลภายในองค์กรที่อำนวยความสะดวก และให้บริการต่างๆ ซึ่งถือเป็นการสร้างความแตกต่างให้กับธุรกิจ เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหรือบริการ จะเกิดความได้เปรียบในการแข่งขันบุคคลจะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความสามารถ มีบุคลิกภาพมีการแต่งกายดี น่าเชื่อถือ สามารถตอบสนองและแก้ปัญหาต่างๆ ได้ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่น และกลับมาใช้บริการในครั้งต่อไป

6. ด้านกระบวนการ (Process) ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับระเบียบวิธีการและการปฏิบัติงานในด้านการบริการที่นำเสนอไปยังผู้ใช้บริการเพื่อมอบการให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็วและทำให้ผู้ได้รับบริการเกิดความประทับใจ จัตยาพร เสมอใจ, (2549, หน้า 51-55) ความประทับใจ (Customer Satisfaction) เช่นการกล่าวต้อนรับทักทายลูกค้าที่เข้ามาติดต่อ การแนะนำต่างๆ การคิดการบริการที่ยุติธรรมและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วความประทับใจของลูกค้าจะเป็นผลตอบรับมาซึ่งการที่ลูกค้ากลับมาใช้บริการในครั้งต่อไป

7. ด้านลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) เป็นปัจจัยที่แสดงให้ลูกค้าเห็นถึงลักษณะทางกายภาพและการนำเสนอที่เป็นรูปธรรมสุพรรณิ อินทร์แก้ว (2553, หน้า 106-107) ปัจจัยที่ใช้เลือกบริการ ได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ อาคาร ที่ต้องใช้ในการบริการ เช่น การตกแต่งสถานที่ บรรยากาศในสำนักงาน ป้ายประชาสัมพันธ์ เครื่องใช้สำนักงานที่มีไว้ให้บริการลูกค้า สิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องหมายแทนคุณภาพการบริการ ในปัจจุบันธุรกิจการบริการทั่วไปต่างก็ให้การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมทางกายภาพให้ลูกค้าประทับใจ บริการที่สะดวกสบายทำให้ลูกค้ากลับมาให้บริการในครั้งต่อไป

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความจงรักภักดี

ความจงรักภักดีคือทัศนคติของลูกค้าที่มีต่อสินค้า และบริการ ซึ่งความรู้สึกคุ้นเคยระหว่างลูกค้าประจำในการซื้อผลิตภัณฑ์หรือใช้บริการซ้ำๆ ความจงรักภักดีไม่ได้เป็นเพียงพฤติกรรมการซื้อซ้ำอย่างเดียวเท่านั้นแต่ยังรวมถึงความรู้สึกนึกคิดและความผูกพันในระยะยาว และจะมีการการใช้บริการซ้ำๆ จนเกิดความติดใจต้องใช้บริการกับองค์กรนั้นให้ยาวนานเท่าที่ความพอใจนั้นยังคงอยู่ความพึงพอใจและความจงรักภักดีเป็นเป้าหมายสำคัญที่ทุกองค์กรต้องการ หากสินค้าและบริการของธุรกิจสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ย่อมสร้างให้เกิดความจงรักภักดี ซึ่ง กาญจนา นิกรสังขพินิจ หน้า (2561 หน้า 24) ได้อธิบายความภักดีของผู้บริโภคเป็นปัจจัยองค์ประกอบที่สำคัญที่สร้างความมั่นคงให้แก่องค์กรธุรกิจต่างๆ เนื่องจากลูกค้ามีการซื้อหรือใช้บริการซ้ำและมีการบอกต่อให้ผู้อื่นให้มีการซื้อหรือใช้บริการที่ตนมีความภักดีอีกด้วยความภักดีของผู้บริโภคจึงหมายถึงการที่ผู้บริโภคมีทัศนคติที่ดีต่อสินค้าหรือบริการหนึ่ง ไม่ว่าจะเกิดจากความเชื่อมั่น การนึกถึงและหรือตรงใจผู้บริโภคและเกิดการซื้อซ้ำต่อเนื่องตลอดเวลา สมวงศ์ พงศ์สถานพร (2550 หน้า 73) ความภักดีหมายถึง

พฤติกรรมที่ผู้บริโภคยึดถือกับตนเองอย่างลึกซึ้ง ซึ่งจะกลับมาซื้อสินค้าซ้ำ และมีการสนับสนุนสินค้ากับบริการที่เขาชื่นชอบอย่างคงเส้นคงวาต่อไปในอนาคต แม้ว่าในบางครั้งอาจจะเจอสถานการณ์หรือกิจกรรมการตลาดบางอย่างได้พยายามเข้ามามีอิทธิพลให้ลูกค้ารายนั้นมีการเปลี่ยนพฤติกรรมไปใช้สินค้าหรือบริการของคุณแข่งก็ตามและยังพบว่าความพึงพอใจของลูกค้าแท้จริงแล้วจะนำไปสู่ความจงรักภักดีต่อลูกค้าในงานบริการ

Zeithaml, Berry: & Parasuraman (อ้างถึงใน อัครวิชัย เชื้ออายุ 2556, หน้า 46-47) กล่าวว่ “ความภักดีประกอบด้วย 4 มิติ

1. ความตั้งใจซื้อ (Purchase Intention) การที่ผู้บริโภคเลือกใช้บริการนั้นๆ เป็นตัวเลือกแรกซึ่งสิ่งเหล่านี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค
2. พฤติกรรมการบอกต่อ (Word of Mouth Communication) คือการที่ผู้บริโภคพูดถึงแต่เรื่องที่ดีเกี่ยวกับผู้ให้บริการและการบริการ รวมถึงแนะนำและการกระตุ้นให้บุคคลอื่นสนใจและมาใช้บริการนั้น ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ความภักดีจากผู้บริโภคที่มีต่อผู้บริการ
3. ความหวั่นไหวต่อปัจจัยราคา (Price Sensitivity) คือ การที่ผู้ให้บริการขึ้นราคา ผู้บริโภคไม่มีปัญหากับราคาที่เพิ่มขึ้น และผู้บริโภคยังคงยอมจ่ายในราคาที่สูงกว่าที่อื่นหากการได้รับบริการในสิ่งนั้นสามารถที่จะตอบสนองความพึงพอใจได้
4. พฤติกรรมกร้องเรียน (Complaining Behavior) คือเมื่อปัญหาเกิดขึ้น อาจจะร้องเรียนกับผู้ให้บริการโดยตรง หรือบอกต่อผู้อื่น ส่วนนี้เป็นการวัดถึงการตอบสนองต่อปัญหาของผู้บริโภค”

คำถามการวิจัย

ความพึงพอใจจะมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง หรือไม่ อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

- H₁ ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์มีผลต่อความจงรักภักดี
- H₂ ความพึงพอใจด้านราคามีผลต่อความจงรักภักดี
- H₃ ความพึงพอใจด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมีผลต่อความจงรักภักดี
- H₄ ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อความจงรักภักดี
- H₅ ความพึงพอใจด้านบุคคลมีผลต่อความจงรักภักดี
- H₆ ความพึงพอใจด้านกระบวนการมีผลต่อความจงรักภักดี
- H₇ ความพึงพอใจด้านลักษณะทางกายภาพมีผลต่อความจงรักภักดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ความพึงพอใจ

1. ด้านผลิตภัณฑ์
2. ด้านราคา
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด
5. ด้านบุคลากร
6. ด้านกระบวนการให้บริการ
7. ด้านลักษณะทางกายภาพ

ตัวแปรตาม

ความจงรักภักดี
ของผู้ปกครอง

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพ่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนทั้งสิ้น 1,206 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยคำนวณจากสูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5% จะได้กลุ่มตัวอย่าง 300 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยการใช้คำถามแบบปลายปิด (Close-end question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-end question) ประกอบด้วยกัน 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง อาชีพ และรายได้ของครอบครัวของท่านแต่ละเดือน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง ได้แก่ ความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์ ความพึงพอใจด้านราคา ความพึงพอใจด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ความพึงพอใจด้านการส่งเสริมการตลาด ความพึงพอใจด้านบุคลากร ความพึงพอใจด้านกระบวนการ

ให้บริการ และความพึงพอใจด้านลักษณะทางกายภาพ ลักษณะแบบสอบถามมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert

โดยผู้ตอบแบบสอบถามตอบความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	พอใจมาก
3	หมายถึง	พอใจปานกลาง
2	หมายถึง	พอใจน้อย
1	หมายถึง	ไม่พอใจเลย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความจงรักภักดี (The-Thang Nguyen, 2021) จำนวน 5 ข้อ
คำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของ Likert 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง (Pretest)
จำนวน 5 คน โดยการตอบแบบสอบถามไม่มีประเด็นที่สงสัยและมีข้อคำถาม จากนั้นได้ทำการ
แจกแบบสอบถามและเลือกกลุ่มเป้าหมาย (Pilot) จำนวน 20 คน โดยวิธีการแจกแบบออนไลน์
จากประชากรกลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง และได้คำนวณหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟา โดยจากแบบทดสอบจำนวน 20 ชุด ตามวิธีของ Cronbach's Alpha
Coefficient อยู่ระหว่าง 0.90-0.94

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 1) สถิติเชิงพรรณนา สำหรับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และร้อยละ ส่วนความพึงพอใจ และ
ความจงรักภักดี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) และใช้
การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression) เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 227 คน คิดเป็น
ร้อยละ 75.50 มีช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 36.0 ผู้ปกครอง
นักเรียนจบระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ

54.0 มี ผู้ปกครองนักเรียนมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 และมีรายได้ของครอบครัวแต่ละเดือน 5,000–10,000 บาท จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความพึงพอใจของผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมทุกด้าน

ความพึงพอใจ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1.ด้านผลิตภัณฑ์	4.23	0.70	พอใจมาก
2.ด้านราคา	4.17	0.77	พอใจมาก
3.ด้านการจัดจำหน่าย	4.25	0.72	พอใจมาก
4.ด้านการส่งเสริมการตลาด	4.25	0.69	พอใจมาก
5.ด้านบุคคล	4.44	0.70	พอใจมาก
6.ด้านกระบวนการ	4.35	0.66	พอใจมาก
7.ด้านลักษณะทางกายภาพ	4.37	0.69	พอใจมาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.60	พอใจมาก

จากตาราง 1 พบว่าความพึงพอใจของผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับพอใจมากค่าเฉลี่ย 4.29 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมาคือด้านลักษณะทางกายภาพ ค่าเฉลี่ย 4.37 ด้านกระบวนการ ค่าเฉลี่ย 4.35 ด้านการจัดจำหน่ายและด้านการส่งเสริมการตลาดมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านผลิตภัณฑ์ ค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนด้านราคา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือค่าเฉลี่ย 4.17

ตาราง 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุความพึงพอใจมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง

ตัวแปรต้น	B	SE	Beta	t	Sig
ค่าคงที่	-0.104	0.194		-0.533	0.595
ด้านผลิตภัณฑ์	-0.067	0.060	-0.061	-1.119	0.264
ด้านราคา	0.106	0.056	0.107	1.901	0.058
ด้านการจัดจำหน่าย	0.044	0.057	0.042	0.774	0.440
ด้านการส่งเสริมการตลาด	0.099	0.071	0.089	1.391	0.165
ด้านบุคคล	0.181	0.065	0.166	2.797	0.006*
ด้านกระบวนการ	0.257	0.079	0.223	3.240	0.001*
ด้านลักษณะทางกายภาพ	0.400	0.058	0.358	6.922	0.000*

$$R^2 = 0.648 \quad SEE = 0.454 \quad F = 79.614 \quad Sig = 0.000^*$$

---

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 2 ความพึงพอใจสามารถอธิบายความจงรักภักดีของผู้ปกครองได้ร้อยละ 64.80 ($R^2 = 0.648$) โดยค่า $F=79.614$ หรือความพึงพอใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาน้ำหนักตัวแปรต้นที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง พบว่าความพึงพอใจด้านลักษณะทางกายภาพมีน้ำหนักสูงที่สุด ($Beta=0.400$) รองลงมาด้านกระบวนการ ($Beta=0.257$) ด้านบุคคล ($Beta=0.181$) ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์มีทิศทางเดียวกันคือเป็นทางบวก

โดยสามารถเขียนสมการถดถอยได้ดังนี้

$$Y = -0.104 + 0.181 \text{ ด้านบุคคลรวม} + 0.257 \text{ ด้านกระบวนการรวม} + 0.400 \text{ ด้านลักษณะทางกายภาพรวม}$$

จากสมการอธิบายได้ว่าความพึงพอใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความจงรักภักดีหากความพึงพอใจด้านลักษณะทางกายภาพรวมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความจงรักภักดีเพิ่มขึ้น 0.400 หน่วย หากความพึงพอใจด้านกระบวนการรวมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความจงรักภักดีเพิ่มขึ้น 0.257 หน่วย หากความพึงพอใจด้านบุคคลรวมเพิ่มขึ้น 1 หน่วย จะทำให้ความจงรักภักดีเพิ่มขึ้น 0.181 หน่วย

สรุปและอภิปรายผล

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า อาชีพรับจ้าง รายได้ของครอบครัวแต่ละเดือน 5,000–10,000 บาท ความพึงพอใจของผู้ปกครองวิทยาลัยอาชีวศึกษาปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับพอใจมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดกว่าด้านอื่นๆ รองลงมาคือด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านกระบวนการ ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านผลิตภัณฑ์ ส่วนด้านราคามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ผลการวิเคราะห์การถดถอยของความพึงพอใจมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง พบว่า ความพึงพอใจมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง ด้านบุคคล ด้านกระบวนการ และด้านลักษณะทางกายภาพ ส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง โดยด้านลักษณะทางกายภาพมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองมากกว่าด้านกระบวนการและด้านบุคคล ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ด้านลักษณะทางกายภาพนั้นเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศ ความปลอดภัย อาคารเรียนสะดวกสบาย อำนวยความสะดวกอย่างครบครัน ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองจะคำนึงถึงที่บุตรหลานของตนจะต้องได้รับจากวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาลัยเอกชนจะต้องยิ่งให้ความสำคัญกับด้านนี้เป็นอย่างมากนอกจากนี้จะต้องมี ห้องปฏิบัติการที่

สามารถลงมือปฏิบัติได้จริง มีการรักษาความปลอดภัย 24 ชั่วโมง เพราะจะเป็นผลต่อผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวาสนา อินทะแสง (2559) ซึ่งได้ ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจ คลินิกเสริมความงามที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าผลการวิจัยพบว่า ด้านลักษณะทางกายภาพ ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าซึ่งคลินิกจะต้องสะอาด มีความเป็นระเบียบ และมีความปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน มีที่พักสำหรับลูกค้านั่งรอ ห้องน้ำ เครื่องดื่ม มีสื่อต่างๆ ให้ ความเพลิดเพลินขณะรอรับบริการ สุพรรณณี อินทร์แก้ว (2553, หน้า 106-107) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดด้านลักษณะทางกายภาพเป็นปัจจัยที่ใช้เลือกบริการ ได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ สิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องหมายแทนคุณภาพการบริการ ซึ่งผู้วิจัยเล็งเห็นว่าวิทยาลัย อาชีวศึกษาเอกชนจะต้องคำนึงถึงความพึงพอใจของผู้ปกครอง หากผู้ปกครองมีความพึงพอใจก็ จะส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน แต่ในทางกลับกันหากสิ่งเหล่านี้ไม่ทำให้ผู้ปกครองเกิดความ ประทับใจอาจจะไม่ส่งบุตรหลานมาเรียน ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าสถาบันการศึกษาเอกชนจะต้องให้ ความสำคัญกับสิ่งเหล่านี้สามารถแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานของวิทยาลัยและสร้างความ ประทับใจให้กับผู้ปกครองโดยพูดถึงกันปากต่อปากเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความจงรักภักดีต่อ วิทยาลัย ส่วนด้านกระบวนการส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองนั้น จะเกี่ยวข้องกับ ขั้นตอนการสมัครเรียนที่มีความหลากหลาย มีความสะดวกและรวดเร็วในการสมัครเรียนของ นักเรียน มีความสำคัญเช่นกัน ซึ่งจะทำให้เห็นว่าความสะดวกและรวดเร็วนั้น เป็นสิ่งที่ทุกคน ต้องการ โดยเฉพาะนักเรียนบางคนมีบ้านอยู่ต่างจังหวัดและไม่สามารถมาชำระค่าธรรมเนียมที่ วิทยาลัยได้สามารถจ่ายได้โดยมีการโอนค่าธรรมเนียมผ่านธนาคารเพื่อความสะดวกของ นักเรียนและผู้ปกครองรวมถึงผู้ปกครองสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงการที่วิทยาลัยเข้าใจ ของปัญหาแต่ละคน อาจจะส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความจงรักภักดี ซึ่งจะสอดคล้องกับวาสนา อินทะแสง (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษารองการศึกษากฎการผู้บริโภคและปัจจัยส่วนประสม ทางการตลาดของธุรกิจคลินิกเสริมความงามที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการส่งผลต่อความภักดีของลูกค้าโดยเฉพาะมีการระบุราคาที่ชัดเจน และแจ้งราคา ให้ทราบก่อนเสมอ (มีป้ายแสดงราคาที่ชัดเจน) มีความสะดวกในการใช้บริการที่ไม่ซับซ้อน การ ติดต่о การชำระเงิน สามารถให้บริการได้อย่างถูกต้องตรงตามความต้องการและรวดเร็วมีการ ติดตามผลการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541) ได้กล่าวว่าส่วน ประสมทางการตลาดด้านกระบวนการ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีการและการปฏิบัติงาน ในด้านการบริการที่นำเสนอไปยังผู้ใช้บริการเพื่อให้บริการอย่างถูกต้องรวดเร็วและทำให้ผู้ได้รับ บริการเกิดความประทับใจ สิ่งทีกล่าวมานี้เมื่อลูกค้าเข้ามาใช้บริการเห็นถึงคุณภาพกระบวนการ ที่ให้บริการอย่างครบครันจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความประทับใจและบอกต่อๆกันส่งผลต่อความ จงรักภักดี และในส่วนของด้านบุคคลมีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองทั้งนี้เป็นเพราะ

บุคลากรของวิทยาลัยทั้งผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ที่มีความสำคัญในการดูแลให้ความรู้ การแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ รวมถึงความรู้ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม จึงสามารถสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพให้ผู้ปกครองได้ จึงส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง สอดคล้องกับวาสนา อินทะแสง (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภครวมและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดของธุรกิจคลินิกเสริมความงามที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้า ผลการวิจัยพบว่าด้านบุคคลหรือพนักงานส่งผลต่อความภักดีของลูกค้า ซึ่งพนักงานมีความชำนาญในการปฏิบัติงาน พนักงานมีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการให้บริการและมีอัธยาศัยที่ดี แพทย์ผู้ตรวจมีความรู้และความเชี่ยวชาญในการตรวจ/รักษาและจำนวนพนักงานจะต้องมีความเพียงพอในการให้บริการ ลักษณะมี พันธุ์ชนโสภณ และชัชสรัญ เศรษฐพัฒน์ (2549) ได้กล่าวว่า บุคคลในองค์การทั้งหมดที่ให้บริการรวมไปถึงเจ้าของ ผู้บริหาร พนักงานทุกระดับ ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีผลต่อคุณภาพของการให้บริการผู้วิจัยเห็นว่าหากบุคลากรมีความรู้ความสามารถความเชี่ยวชาญจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความไว้วางใจที่จะส่งบุตรหลานมาเรียน และหากบุคลากรมีมิตรไมตรีจิตที่ดีจะทำให้ผู้ปกครองมีความประทับใจในการเข้ามาใช้บริการ และเกิดความจงรักภักดีต่อวิทยาลัย

ดังนั้นผลของการวิจัยสรุปได้ว่าความพึงพอใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองนั้น ผู้ปกครองจะให้ความสำคัญกับลักษณะทางกายภาพสูงสุดผู้ปกครองจะต้องคำนึงถึงคุณภาพมาตรฐานของวิทยาลัยเป็นสำคัญทั้งนี้วิทยาลัยเป็นระดับอาชีวศึกษาและจะต้องให้ความสำคัญที่มีอาคารเรียน อุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัยและเหมาะสมกับวิชาที่เรียนและมีสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้บริการไม่ว่าจะเป็น หนังสือเรียนเพิ่มเติม อินเทอร์เน็ตห้องสาระสนเทศเพื่อใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อเป็นการสร้างความประทับใจให้กับผู้ปกครอง และในขณะเดียวกันด้านกระบวนการวิทยาลัยจะต้องมีขั้นตอนการสมัครเรียนการจ่ายค่าธรรมเนียมที่มีความสะดวกรวดเร็วและมีความหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองและด้านบุคคลบุคลากรของวิทยาลัยทั้งผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ที่มีความสำคัญในการดูแลให้ความรู้ การแสดงให้เห็นถึงความเอาใจใส่ รวมถึงความรู้ความสามารถและพฤติกรรมการแสดงออกที่เหมาะสม จึงสามารถสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพให้ผู้ปกครองได้ จึงส่งผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองอยู่ในระดับพอใจมาก ซึ่งความพึงพอใจของผู้ปกครองจะมีความสำคัญที่มีผลต่อความประทับใจและความไว้วางใจของผู้ปกครองซึ่งเมื่อผู้ปกครองเกิดความรู้สึกเหล่านี้ก็จะทำให้ผู้ปกครองเกิดความจงรักภักดีวิทยาลัยและส่งบุตรหลานเข้าเรียนในวิทยาลัยและบอกต่อกับผู้อื่นเกี่ยวกับวิทยาลัยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับวิทยาลัย ดังนั้นวิทยาลัยจะต้องให้ความสำคัญกับความพึงพอใจของผู้ปกครองในทุกๆด้าน เช่น หลักสูตรที่เปิด

สอน ค่าธรรมเนียมการเรียนที่เหมาะสม สถานที่ตั้งจะต้องไม่มีเสียงรบกวน การจัดบุทตาม สถานที่ต่างๆเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงรายละเอียดของหลักสูตร และการโฆษณาผ่านสื่อ ต่างๆ คำหนึ่งถึงวุฒิและความรู้ของครูผู้สอนใจวิชาที่สอน ขั้นตอนการสมัครเรียนการจ่าย ค่าธรรมเนียมการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยภายในวิทยาลัย สิ่งเหล่านี้ ช่วยให้ผู้ที่ปกครองเกิดความจงรักภักดีต่อวิทยาลัย

2. ความพึงพอใจที่มีผลต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองด้านลักษณะทางกายภาพ ควรให้ความสำคัญกับการดูแลและบริหารจัดการความปลอดภัย มีการกระตุ้นการเรียนรู้ เช่น มี หนังสือเรียนเพิ่มเติม มีอินเทอร์เน็ต มีห้องสารสนเทศให้ค้นคว้าหาข้อมูล ด้านกระบวนการ วิทยาลัยควรมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการบริการต่างๆ อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย รวมถึงให้ ความสำคัญกับการพัฒนาปรับปรุงขั้นตอนการให้บริการที่มีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น และ ด้านบุคคลวิทยาลัยควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับระบบการดูแลนักเรียนของบุคลากร เนื่องจากมี ความสำคัญต่อความจงรักภักดีของผู้ปกครองอย่างมากอาจจะจัดให้มีการอบรมแก่บุคลากรใน การดูแลนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาลักษณะทางกายภาพ พัฒนา กระบวนการ และพัฒนาบุคคล ของวิทยาลัยให้ดีขึ้นนั้นจะมีผลต่อความภักดีของผู้ปกครองส่ง บุตรเข้าเรียนที่สูงขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นิกรสังขพินิจ. (2561). คุณภาพการบริการที่ส่งผลต่อความภักดีของผู้ใช้บริการ รถตู้โดยสารประจำทาง บุรีรัมย์-นครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ มหาวชิตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- นิตยาพร เสมอใจ. (2549). การบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชัยสมพล ชาวประเสริฐ. (2552). การตลาดบริการ (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ธีรกิติ นวรัตน์ ณ อยุธยา. (2552). การตลาดบริการ: แนวคิดและกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒนา ศิริโชติบัณฑิต. (2548). การตลาดสำหรับธุรกิจบริการ. กรุงเทพฯ: บริษัท แชนไฟร์ ปริ้นติ้ง จำกัด
- ราชวัฒน์ ศรีทิพย์. (2550). การบริหารประสบการณ์ของลูกค้าในธุรกิจรถยนต์. วิทยานิพนธ์การ จัดการมหาวชิตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการจัดการ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ลักษมี พันธุ์ธนโสภณ และ ชัชสรัญ เศรษฐพัฒน์. (2549). กลยุทธ์การตลาดของมหาวิทยาลัย เอกชนในเขตภาคกลางตอนล่างในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย คริสเตียน.
- วาสนา อินทะแสง. (2559). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคและปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ของธุรกิจคลินิกเสริมความงามที่ส่งผลต่อความภักดีของลูกค้า. การค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการ
บัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2541). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ : บริษัท ชีระ
ฟิล์มและไซเท็กซ์จำกัด.

สมวงศ์ พงศ์สถาพร. (2550). เคล็ดลับไม่ลับการตลาดบริการ (The Secret of Service Marketing).
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ยูบีซีแอลบุ๊กส์.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. (2556). แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการศึกษา
เอกชน พ.ศ. 2556-2560 : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.
2552-2561). กรุงเทพมหานคร : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สุพรรณิ อินทร์แก้ว. (2553). การตลาดธุรกิจบริการเฉพาะอย่าง. (พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพฯ:
บริษัทธนาเพรส จำกัด.

อัญชิสา เอี่ยมลออ. (2552). ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโรงเรียน
เอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

อัศวินชัย เชื้ออารีย์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อความภักดีในตราสินค้า Greyhound ของผู้บริโภค
ในกรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารธุรกิจศรีนครินทร์วิโรฒ, 4(2), 74-88.

Kotler, P. (1997). Marketing Management, (9 th ed.) Upper Saddle River, NJ : Prentice
Hall

Thang Nguyen, (2021). Investigating the impacts of core educational quality on the
satisfaction and loyalty of parents of secondary school students: The mediating
role of transformative quality, Vietnam Institute of Educational Sciences, MOET